

Afgørelser – Reg. nr.: 05821.00

Fredningen vedrører: Risum Strandeng

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

25-09-1974

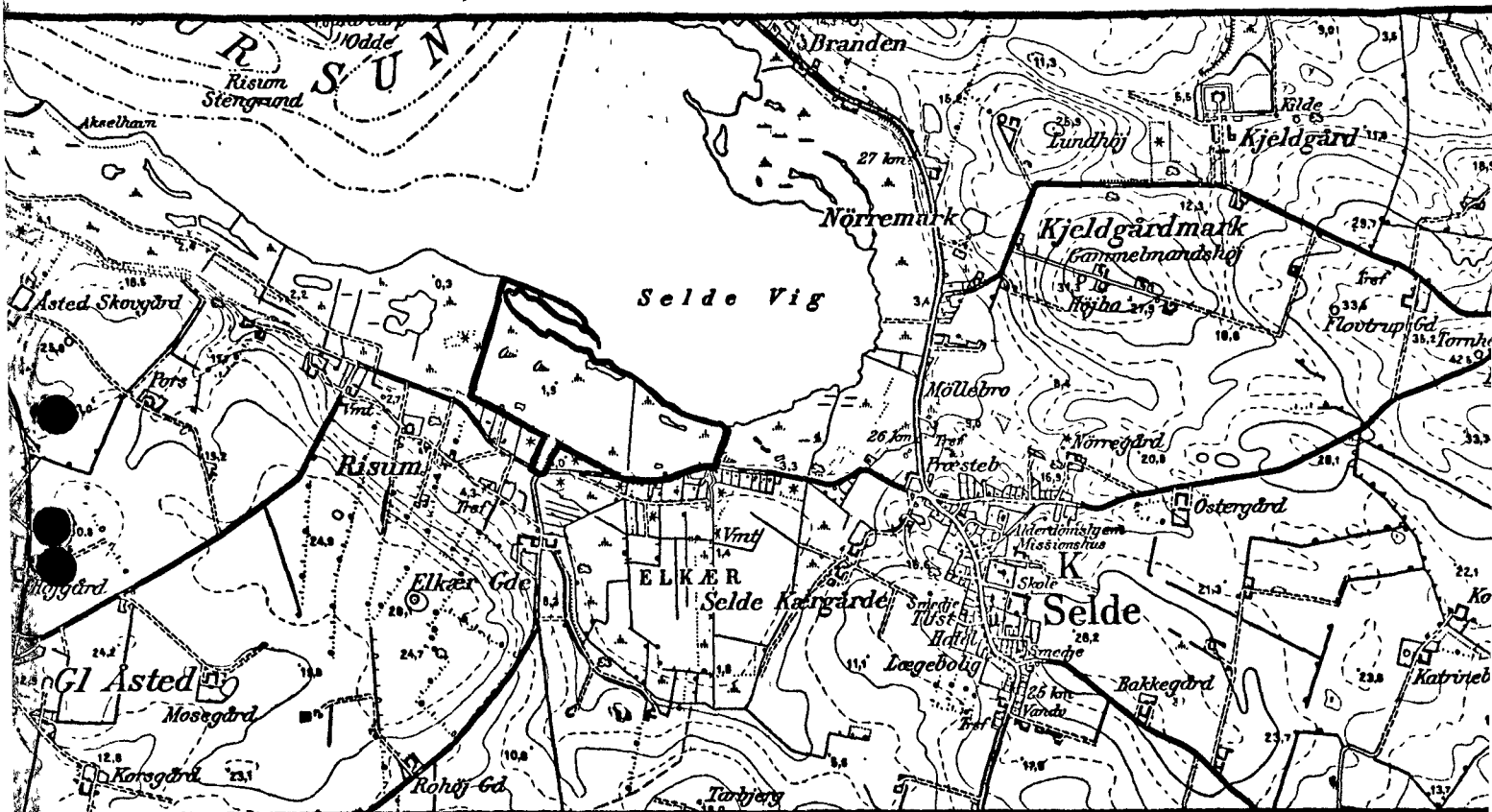
Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Lokalitet : Strandeng ved Risum

Kommune : Sundsøre

1:25.000 - 1216 III NV

J.nr. : 1210-1/74

Fr.nr. : 1200-Fr.- 12

Areal : ca. 27,6 ha

Fredet: FNK 25.9.1974

Formål : Sikring af botanisk værdifuld lokalitet.

Indhold : Afgravning, opfyldning, planering eller pløjning må ikke foretages. Yderligere afvanding, dræning må ikke ske, ligesom opdyrkning, beplantning, gødning eller behandling med plante- eller insektgifte ikke må finde sted. Etablering af dambrug og tilledning af spildevand er ikke tilladt.

På arealet må ikke ske bebyggelse ol., camping eller indrettes motor- eller skydebaner.

Såfremt ejerne ikke selv ønsker at opretholde den nuværende vegetation kan dette foretages af Fredningsplanudvalget, Danmarks Naturfredningsforening eller Naturfredningsrådet.

Ejer : Private

Påtaleret :

25/9-74

F R E D N I N G S N Æ V N E T
FOR VIBORG AMTS SYDLIGE
FREDNINGSKREDS.

K E N D E L S E

afsagt den 25. september 1974
i sagen om fredning
af et strandengsareal
ved Risum, Åsted sogn.

Fredn.J.nr. J - 14/1974.

I skrivelse af 11. marts 1974 har Danmarks Naturfredningsforening rejst spørgsmål om fredning af et strandengsareal på ialt ca 27,6 ha ved Risum, Åsted sogn.

I skrivelsen anføres det nærmere:

" Det pågældende strandengareal er under indflydelse af et højtliggende grundvandsspejl, saltpåvirkning og en lokal kalkrig jordbund, hvilket har skabt en i botanisk henseende særdeles rig og særpræget repræsentation af plantesamfund og arter. Det er således muligt at iagttage følgende samfund i området:

hedekarvegetation m.bl. forekomst af benbræk (*Narthesium ossifragum*) og klokkeensian (*Gentiana pneumonanthe*),

tuevegetation hvor de to yderst sjældne arter sort skæne (*Schoenus nigricans*) og dværgulvefod (*Selaginella selaginoides*) er repræsenteret,

typisk strandeng der er karakteriseret ved bl.a. arter som jordbærkløver (*Trifolium fragiferum*), strand-trehage (*Triglochin maritima*) og rød svingel (*Festuca rubra*),

vandfyldte småhuller med bl.a. søpryd (*Echinodorus ranunculoides*).

.....

Under henvisning til den økologiske varians lokaliteten frembyder, den særprægede florasammensætning og sjældne artsforekomst finder Danmarks Naturfredningsforening, at området er fredningsværdigt og nedlægger følgende påstand:

Arealerne skal stedse henligge som strandeng, og opdyrkning må derfor ikke finde sted.

Området må ikke yderligere afvandes. Dræn eller udgrøftning skal ikke være tilladt.

Tilplantning med træer og buske må ikke finde sted.

Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.

Der må ikke etableres dambrug.

Behandling med kemiske plante- eller insektgifte må ikke finde sted.

Henkastning af affald skal ikke være tilladt.

Bebyggelse, såvel som opstilling af boder, skure, master, transformerstationer, motor- eller skydebaner eller andre skæmmende indretninger skal ikke være tilladt.

Arealerne må ikke benyttes til camping.

Tilledning af spildevand må ikke finde sted.

De påtaleberettigede kan uden bekostning for ejerne foranledige den ønskede naturtilstand opretholdt.

..... "

I en fra Naturfredningsrådet indhentet udtalelse af 25. april 1974

udtales det bl.a.:

"Det pågældende område er gammelkendt som en i botanisk henseende yderst interessant lokalitet. Rådet kan stærkt støtte, at lokaliteten sikres gennem en fredning.

Hvad angår det nærmere indhold af en sådan fredning, må der tilrådes forskellige ændringer i den foreslåede formulering. Som det fremgår af lektor Jørgen Jensens redegørelse, bærer kun en del af området strandengsvegetation. Resten udgøres af hede, hedekær, tuet kalkkær og åbent vand samt en smal strimmel med rørsump. Fraset den sidstnævnte landstrimmel henligger områderne i en stabiliseret, græsningsskabt halvkulturtilstand, og det er denne tilstand, fredningen må tilsigte at bevare, ikke nogen absolut naturtilstand. Forstyrrelse af tilstanden kan bl. a. ske ved opløjning, ved pla-

nering og ved gødskning. Indstilling af græsningen vil på den anden side medføre opvækst af tagrør overalt og sidenhen af buske og træer, hvorved den sjældne vegetation gradvis vil kvæles. Rådet skal under hensyn hertil anbefale, at afsnittene 1,3,4, 6 og 11 i servitutforslaget erstattes med følgende:

Der må ikke foretages afgravning, opfyldning, planering eller pløjning.

Arealerne må ikke opdyrkes eller beplantes, gødes eller behandles med plante- eller insektgifte.

Til opretholdelse af de græsningsskabte vegetationstyper ses afgræsningen gerne fortsat, ligesom eventuelle selvsåede buske og træer gerne ses fjernet. Dersom ejerne ikke ønsker på denne måde selv at sørge for opretholdelse af den nuværende tilstand, skal de påtaleberettigede uden bekostning for ejerne kunne iværksætte det for tilstandens opretholdelse nødvendige."

Under et med lodsejerne den 29. august 1974 afholdt møde har den for Naturfredningsrådet mødte repræsentant yderligere oplyst, at navnlig plantearten sort skæne, der tidligere forefandtes i et vist omfang her i landet, nu kun forefindes nogle ganske få steder.

Fredningsplanudvalget i Viborg og Sundsøre kommune har ligeledes udtalt sig til støtte for fredningspåstanden.

Fredningspåstanden omfatter følgende ejendomme, alle af Risum by, Åsted sogn:

Ejer:	Matr.nr.	Areal i ha	Heraf påstås fredet	Heraf omfattet af naturfredningslovens § 45.
1) Gårdejer Jens Søgaard, Rughøjgaard, Risum pr. 7870 Roslev.	2 <u>a</u>	ca. 27,9	ca. 2,3 ha	ca. 1,2 ha
2) Gårdejer Harry Jensen, Risum pr. 7870 Roslev.	3 <u>a</u> 3 <u>d</u>	- 29,9 - 1,3	- 5,1 - - 1,3 - (hele ejendommen)	- 1,4 - - 0,4 -
3) Gårdejer Jens Goul Vester- gaard, Risum pr. 7870 Roslev.	4 <u>a</u> 5 <u>a</u>	- 30,2 - 29,0	- 5,9 - - 4,9 - (2 lodder)	- 1,8 - - 1,3 -
4) Gårdejer Henry Kaastrup, Risum pr. 7870 Roslev.	5 <u>b</u> 12 <u> </u>	- 3,3 - 4,9	- 1,6 - - 0,9 -	- 0,5 - - 0,2 -
5) Gårdejer Jens Børsting, Rørbæk, Selde pr. 7870 Roslev.	14 <u>d</u>	- 3,9	- 3,8 -	- 1,3 -
6) Gårdejer Bent Pedersen, Vejlevej 16, 7330 Brande	15 <u>b</u>	- 1,8	- 1,8 - (hele ejendommen)	- 0,5 -
			Ialt ca.27,6 ha	

I sagens påkendelse har deltaget landsdommer Rørdam, Viborg, gård-ejer Alfred Kristiansen, Skals, og gårdejer Niels Klode, Fur.

Fredningsnævnet finder på grundlag af de fremkomne oplysninger, at det af hensyn til de naturvidenskabelige og undervisningsmæs-sige interesser i området vil være af væsentlig betydning, at om-rådet gennem en fredning kan bevares og plejes, og fredningspåstan-den, mod hvis enkeltheder der ikke er rejst indsigelse, vil heref-ter i det hele være at tage til følge.

Hvad angår fastsættelsen af de erstatninger, der skal udredes i anledning af fredningen, bemærkes, at det for nævnet er oplyst, at arealerne, der er ret lavt beliggende, jævnligt overskylles af vand fra fjorden, og at de derfor landbrugsmæssigt næppe vil kunne udnyttes på anden måde end til græsning. Det kan derimod ikke af-vises, at der efter en opløjning og gødning af arealerne vil kun-ne ske en tilsåning af disse med kulturgræsser, der ville skabe grundlag for et øget økonomisk udbytte. Lodsejerne har herudover anført, at de ved fredningen afskæres fra en udnyttelse af area-lerne til sommerhusbebyggelse og dambrug, og at erstatningen bør fastsættes til ca. 5.000 kr. pr. tønde land.

Fredningsnævnet finder, at der ved erstatningsfastsættelsen helt kan bortses fra muligheden af, at arealerne kunne have været udnyt-tet til bebyggelse eller til anlæg af dambrug, og at der derfor alene bliver tale om udredelse af erstatning for de forringede landbrugsmæssige udnyttelsesmuligheder. Da arealerne i deres helhed e-er af nogenlunde ensartet beskaffenhed, findes erstatningen at kunne fastsættes til et fast gennemsnitligt beløb pr. ha for hele området.

2 af nævnets medlemmer - gårdejer Alfred Kristiansen og gårdejer Niels Klode - finder, at beløbet bør fastsættes til 800 kr. pr. ha,

medens 1 medlem - landsdommer Rørdam - vil fastsætte beløbet til 600 kr. pr. ha.

Der vil være at træffe afgørelse efter stemmeflertallet, således at erstatningsbeløbene afrundes som nedenfor angivet.

Der er ikke fremsat erstatningskrav af panthavere eller andre rettighedshavere i ejendommene.

Fredningsnævnets afgørelse i sagen vil såvel af lodsejerne som af forskellige offentlige myndigheder kunne indbringes for overfredningsnævnet, Nyropsgade 22, 1602 København V. Ankefristen er 4 uger fra den dag, man har modtaget meddelelse om nævnets afgørelse.

T h i b e s t e m m e s :

Ejendommene matr.nr. 3 d og 15 b Risum by, Åsted sogn, samt de på vedhæftede kortbilag markerede dele af ejendommene matr.nr. 2 a, 3 a, 4 a, 5 a, 5 b, 12 og 14 d smst., af areal ialt ca. 27,6 ha, fredes ved pålæggelse af følgende servitutbestemmelser:

Der må ikke foretages afgravning, opfyldning, planering eller pløjning.

Arealerne må ikke yderligere afvandes. Dræn eller udgrøftning skal ikke være tilladt.

Arealerne må ikke opdyrkes eller beplantes, gødes eller behandles med plante- eller insektgifte.

Terrænformerne må ikke ændres ved afgravning eller opfyldning.

Der må ikke etableres dambrug.

Henkastning af affald skal ikke være tilladt.

Bebyggelse, såvel som opstilling af boder, skure, master, transformestationer, motor- eller skydebaner eller andre skæmmende indretninger skal ikke være tilladt.

Arealerne må ikke benyttes til camping.

Tilledning af spildevand må ikke finde sted.

Såfremt ejerne ikke selv måtte ønske ved afgræsning og ved fjernelse af selvsåede buske og træer at opretholde den nuværende vegetationstilstand på arealerne, skal de for tilstandens opretholdelse nødvendige foranstaltninger uden bekostning for ejerne kunne iværksættes af fredningsplanudvalget for Viborg amt, Danmarks Naturfredningsforening eller Naturfredningsrådet.

Der tilkendes følgende erstatninger:

1. Gårdejer Jens Søgaard, Rughøjgaard, Risum pr. 7870 Roslev.	1.800 kr.
2. Gårdejer Harry Jensen, Risum pr. 7870 Roslev.	5.100 -
3. Gårdejer Jens Goul Vestergaard, Risum pr. 7870 Roslev.	8.600 -
4. Gårdejer Henry Kaastrup, Risum pr. 7870 Roslev.	2.000 -
5. Gårdejer Jens Børsting, Rørbæk, Selde pr. 7870 Roslev.	3.000 -
6. Gårdejer Bent Pedersen, Vejlevej 16, 7330 Brande.	1.400 -
	<u>ialt 21.900 kr.</u>

De tilkendte erstatninger vil være at forrente fra dagen for denne kendelses afsigelse med en rente, der er 1% højere end Nationalbankens diskonto på denne dag.

Af erstatningsbeløbene udredes 3/4 af statskassen og 1/4 af Viborg amtsfond.

Rørdam

Alfred Kristiansen

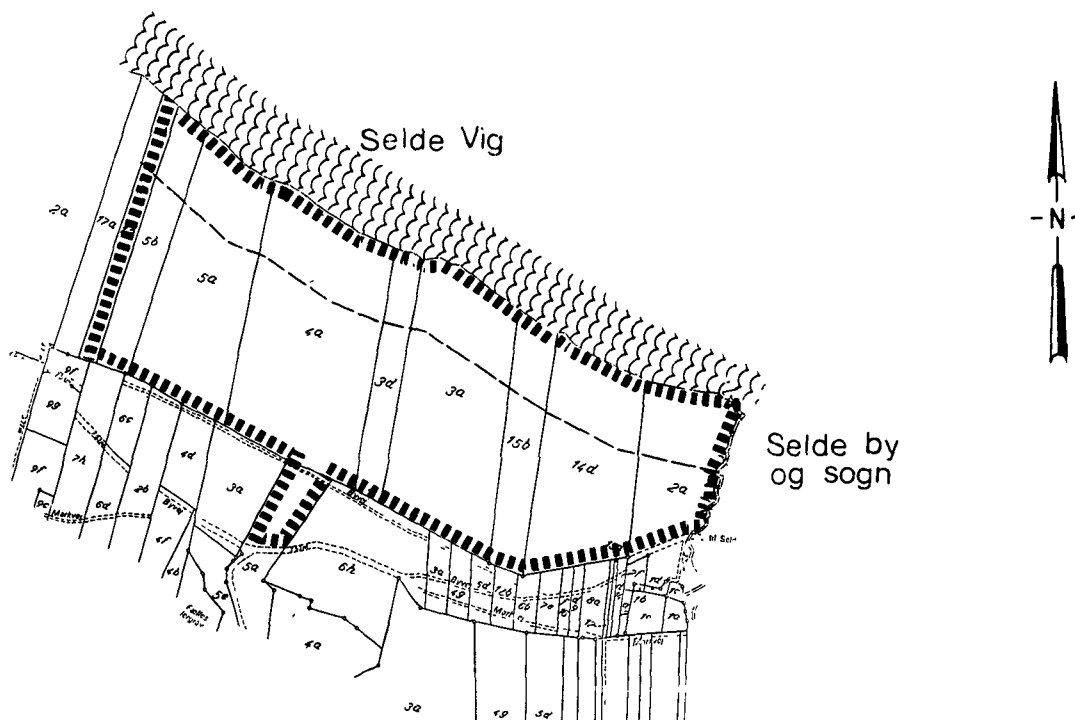
Niels Klode

Udskriftens rigtighed bekræftes:

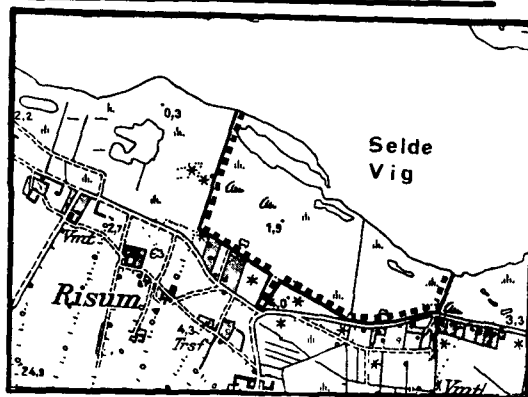
Rørdam

Kort i 1:10000

Æmstillet ved nedfotografering af
kortmaterielkortene af 1973
målforsholdet 1:4000

Oversigtskort i 1:25000

Reproduceret med Geodætisk
Institutts tilladelse nr.A.493/73

Strandenge ved Risum

Kort over del af

Risum by

Åsted sogn

Sundsøre kommune

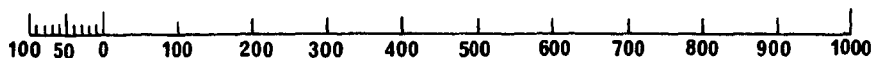
Viborg amtskommune

— * » 0 « * —

Signaturforklaring:

- foreslået fredningsgrænse
- byggelinie i h.t. naturfr.loven
- * * * * * ejerlagsgrænse

Målestok i 1:10 000

December 1973

O. Høime Hansen
Landinspektør

D.N. j.nr. 1970
18-09

O.H.H. j.nr.73-67 S.N.

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 05821.00

Dispensationer i perioden: 16-02-2004

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
17 FEB 2004

Udskrift
af
forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet
for Viborg amt

Den 16. februar 2004 holdt Fredningsnævnet for Viborg amt møde på dommerkontoret i Thisted.

Mødt var formanden, dommer Knud S. Lund, Thisted.

Der foretoges:

LUS

Sag nr. VaF 6/2004

Ansøgning om tilladelse til opstilling af vandstandsmålere på et område omfattet af fredningen af Strandengen ved Risum i Sundsøre kommune.

Der fremlagdes:

1. Brev af 9.2.2004 fra Viborg amt, Miljø og Teknik, med bilag.

I henhold til forretningsordenens § 9, stk. 4, besluttede formanden at godkende placeringen af de to vandstandsmålere i brøndringe med en diameter på ca. 0,6 m, der går ca. 0,5 m over terræn, inden for det fredede område.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Afgørelsen kan efter naturbeskyttelseslovens kapitel 12 indbringes for Naturklagenævnet af blandt andet den, der har begæret Fredningsnævnets afgørelse, og forskellige myndigheder.

Klage indgives skriftligt, med angivelse af vores sagsnummer, til Fredningsnævnet for Viborg amt, Skovgade 30, 7700 Thisted, der sørger for videresendelse af klagen til Naturklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende klageberettigede.

En tilladelse må ikke udnyttes før udløbet af klagefristen. Er klage iværksat, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre den opretholdes af Naturklagenævnet.

Sagen sluttet.

Mødet hævet.

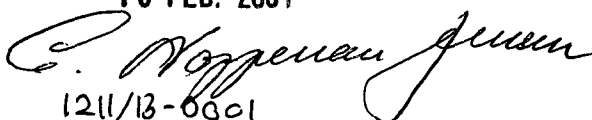

Knud S. Lund

fm.

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Fredningsnævnet for Viborg amt, den

16 FEB. 2004

Herning, 30. september 2011
FRD 20/2011

Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø.

Skive kommune er d.d. tilskrevet således:

”Skive kommune, By- og Landsbyudvikling, Skolevej 5, Breum, 7870 Roslev, ansøger om tilladelse til at opstille et fugletårn, anlægge en lille vigeplads samt etablere stier og en lille bro over en grøft på matr. nr. 1 d, Risum by, Åsted, tilhørende Henrik Elkjær Jensen, Rimmervej 31, 7870 Roslev. – J. nr. 14/1974 – Fredning af strandengareal ved Risum, Åsted sogn.

Efter en besigtigelse den 22. september 2011, hvori foruden fredningsnævnet deltog repræsentanter for Skive kommune, Friluftsrådet samt ansøgeren, skal nævnet meddele, at der i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 gives tilladelse det ansøgte, da dette ikke findes at være i strid med fredningens formål.

Nævnet har navnlig lagt vægt på, at det ansøgte ikke påvirker floraen i området, ligesom det forbedrer offentlighedens muligheder for at opleve strandengen.

Nævnet har som vilkår for tilladelsen stillet krav om, at fugletårnet skal holdes i naturfarver.

Området ligger indenfor Natura 2000 område nr. N 221, Risum Enge og Selde Vig. Naturstyrelsen, Vestjylland natur, har i et brev af 24. juni 2011 til fredningsnævnet vurderet, at det ansøgte ikke har nogen negativ indvirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området eller på arter på Habitatdirektivets Bilag IV.

Fredningsnævnet er enig i denne vurdering, hvorfor det findes forsvarligt at give tilladelsen på det beskrevne vilkår.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Gebyret udgør 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk

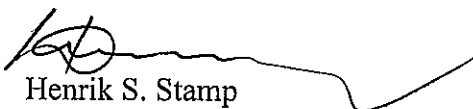
Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladelsen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve”,

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp